

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA
DUNDAGAS MĀKSLAS UN MŪZIKAS SKOLA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532, juridiskā adrese: Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201,
faktiskā adrese: Pils iela 14, Dundaga, Dundagas pag., Talsu nov., LV-3270,
e-pasts: dundagasmms@talsi.lv

Talsu novada Dundagas pagastā

APSTIPRINU

Dundagas Mākslas un
mūzikas skolas direktore

D.Čodera

2023. gada 30.augustā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

**DROŠĪBAS NOTEIKUMI IZGLĪTOJAMAJIEM PAR DROŠĪBU EKSĶURSĪJĀS,
PĀRGĀJIENOS UN PASTAIGĀS**

30.08.2023.

Nr. DMMS/23/1-7./5

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 474
"Kārība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos",
17. punktu.*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Drošības noteikumi izglītojamajiem par drošību ekskursijās, pārgājienos un pastaigās (turpmāk – Noteikumi) nosaka prasības, kādas jāievēro visiem Dundagas Mākslas un mūzikas skolas (turpmāk – Izglītības iestādes) izglītojamajiem Izglītības iestādes organizētajās ekskursijās, pārgājienos, kā arī citos pasākumos - koncertu, izrāžu, izglītojošu vai informatīvu pasākumu apmeklēšanā, piedalīšanās konkursos, uzstāšanās koncertos, skatēs, radošajās darbnīcās u.c. pasākumos, kas norisinās ārpus Izglītības iestādes un, kurā organizēti piedalās Izglītības iestādes izglītojamie pedagogu vadībā.
2. Noteikumi pieejami informatīvajos standos izglītības iestādes gaitenī Dundagā / vestibilā – Kolkā, kā arī Dundagas novada mājas lapā, sadaļā – "Izglītība" – "Dundagas Mākslas un mūzikas skola" – "Dokumenti".

II. Gatavojoties ekskursijai vai pārgājenam un pastaigai

3. Izglītības iestādes organizētajās ekskursijās, pārgājienos un pastaigās doties drīkst tikai ar vecāku atļauju.

4. Iepazīties ar ekskursijas vai pārgājiena un pastaigas maršrutu, pārrunāt paaugstinātas bīstamības faktorus:
 - pārvietošanās pa ietvēm, ielām un ceļiem;
 - iespējams nekvalitatīvs ēdiens, dzēriens;
 - caurvējš;
 - apmaldīšanās;
 - ūdenskrātuves;
 - celtniecības objekti, neapdzīvotas ēkas;
 - iespējami lāsteku un sniega noslīdējumi no ēku jumtiem atkušņa periodā;
 - nepazīstami indīgi augi;
 - indīgas čūskas, dzīvnieki, ērces un kukaiņi;
 - sprādzienbīstami priekšmeti.
5. Iepazīties ar vietējiem indīgiem augiem (velnābols, drīģenes, parastā zalktene, bālā mušmire u.tml.).
6. Iepazīties ar vietējām indīgajām čūskām, infekcijas slimību pārnēsātājiem un izplatītājiem: grauzējiem, ērcēm, kukaiņiem.
7. Dodoties ekskursijā vai pārgājienā, uzgērbt sezonai un laika apstākļiem atbilstošu apģērbu, apaut izturīgus un ērtus apavus.
8. Neplīstošā traukā paņemt sev līdzī dzeramo ūdeni, lai nevajadzētu dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm, kurās parasti ir slimību izraisītāji.
9. **Pārliecināties, ka katram ir atbildīgā pedagoga tālruņa numurs.**

III. Ekskursijas vai pārgājiena un pastaigas laikā

10. **Bez ierunām jāpakļaujas atbildīgā pedagoga norādījumiem un prasībām.**
11. Aizliegts patvaļīgi atdalīties no grupas, doties atceļā ātrāk vai palikt kādā vietā uz ilgāku laiku.
12. Jāuzvedas tā, lai ar savu rīcību neapdraudētu savu vai citu personu veselību un drošību:
 - 12.1. jābūt pieklājīgam, nedrīkst grūstīties, raut un sist;
 - 12.2. transportlīdzeklī pirmie iekāpj izglītojamie, izkāpj tikai pēc pedagoga;
 - 12.2. braucošā transportlīdzeklī nedrīkst stāvēt kājās un ir jāpiesprādzējas, brauciena laikā aizliegts izlikties pa logiem, aizliegts iekāpt un izkāpt no transportlīdzekļa tā kustības laikā;
 - 12.3. transportlīdzeklī aiz sevis neatstāt atkritumus, nelietot lipīgus dzērienus, nedrupināties;
 - 12.4. brauciena laikā nedrīkst novērst transporta līdzekļa vadītāja uzmanību, skaļi uzvedoties.
13. Aizliegts:
 - 13.1. mēģināt nogaršot jebkuru no savāktajiem augiem, jo tā var saindēties;
 - 13.2. dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm;
 - 13.3. ar rokām aizskart dzīvniekus un putnus, ieskaitot mājdzīvniekus;
 - 13.4. piesārņot ar atkritumiem apkārtējo vidi;
 - 13.5. smēķēt, lietot apreibinošas vielas.
14. Neuzticēties svešiem cilvēkiem, nedoties līdzī, neņemt no svešiem saldumus, dzērienus, tabletes, pulverišus un citas nezināmas vielas.
15. Pēc tualetes apmeklējuma, kā arī pirms ēšanas jānomazgā rokas, ja nav pieejams ūdens, jāizmanto mitrās salvetes.
16. Ugunsroku drīkst kurināt tikai pedagoga klātbūtnē šim nolūkam ierādītās vietās. Ja ugunsкура vieta nav ierādīta, tad tā ir jāizvēlas, ievērojot dabas aizsardzības prasības, un jāiekārto, aplikot to ar akmeņiem un apberot apkārt ar smiltīm.
17. Ugunsкура iekurināšanai nedrīkst izmantot viegli uzliesmojošas vielas un materiālus.
18. Beidzot kurināt ugunsкуру, tas ir jāaplej ar ūdeni vai jāapber ar smiltīm tā, lai nebūtu redzami ceļamies dūmi no ogleņiem vai nesadedzušām pagālēm.
19. **Jebkuras traumas gadījumā vērsties pie pedagoga, ziņot par veselības problēmām, citiem negadījumiem.**

IV. Ceļu satiksmes drošība

20. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet ja to nav - pa ceļa nomali.
21. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes), bet, ja to nav - krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
22. Pirms brauktuves šķērsošanas pa gājēju pāreju, kur satiksme netiek regulēta, gājējiem jānovērtē attālums līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī jānovērtē to braukšanas ātrums un jāpārliecinās par drošību, gājējiem jāreķinās, ka arī uz "zebras" nedrīkst iziet automašīnai degungalā, jo jebkuram transportlīdzeklim ir nepieciešams zināms laiks un attālums, lai nobremzētu.
23. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāvadās pēc luksofora signāliem, bet ja tādu nav - pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signāliem. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama.
24. Ja kustību krustojumā regulē satiksmes regulētājs, gājējiem jāpakļaujas viņa komandām jeb žestiem:
 - 22.1. rokas paceltas sānis vai nolaistas lejā – no kreisā un labā sāna puses gājējiem atļauts šķērsot brauktuvi, bet no priekšpuses un mugurpuses brauktuvi gājējiem šķērsot aizliegts;
 - 22.2. labā roka iztaisnota priekšā – gājējiem atļauts šķērsot brauktuvi aiz satiksmes regulētāja muguras;
 - 22.3. roka pacelta augšā – gājējiem šķērsot brauktuvi aizliegts.
25. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem jāatturas šķērsot brauktuvi, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
26. Aizliegts šķērsot brauktuvi, lavierējot starp stāvošām mašīnām, pie aizliedzoša signāla, kad tur izveidojies sastrēgums.
27. Gājējiem ārpus gājēju pārejas ir aizliegts šķērsot brauktuvi, ja:
 - 27.1. ceļam ir atdalošā josla;
 - 27.2. uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi;
 - 27.3. ceļam, kur ceļu satiksme notiek divos virzienos, ir četras vai vairākas braukšanas joslas.
28. Visās situācijās, kurās gājējam ir priekšroka, (piemēram, lielveikala autostāvvietā) nodibinot savstarpēju acu kontaktu ar transportlīdzekļa vadītāju, vajag pārliecināties, ka tas tiešām ir gatavs gājēju palaist.
29. Gaidīt autobusu, trolejbusu, tramvaju vai taksometru atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet ja to nav - uz ietves vai ceļa nomales.
30. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uziet uz brauktuves, lai iekāptu tramvajā, drīkst tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstāties. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājējiem brauktuve jāatbrīvo.
31. **Gājējiem ir jābūt atstarotājam.**

V. Rīcība vardarbības situācijās

32. Censties pievērst sev apkārtējo uzmanību, ziņot pedagogam vai citam pieaugušajam.
33. Arī tad, ja redzi, ka vardarbība vēsta pret citu cilvēku, ziņot par to pedagogam vai citam pieaugušajam.

VI. Drošības noteikumi, kas jāievēro, atrodot sprādzienbīstamus priekšmetus

34. Nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem, svešām somām, čemodāniem, kastēm.
35. Atrodot sprādzienbīstamus priekšmetus, kategoriski aizliegts:

- 35.1. izkustināt tos no vietas, celt, mest vai citādi mehāniski iedarboties uz tiem;
 - 35.2. censties tos izjaukt;
 - 35.3. sildīt vai sist pa tiem;
 - 35.3. nest mājās vai uz Izglītības iestādi;
 - 35.3. nodot metāllūžņos.
36. Atrodot sprādzienbīstamus priekšmetus, nepieciešams rīkoties sekojoši:
- 36.1. iežogot un uzlikt uzrakstu "NEPIESKARIES, BĪSTAMI!".
 - 36.2. **izsaukt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, zvanot: 112.**

VII. Drošība uz ūdens un ledus

- 37. Ūdenskrātuvēs (upēs, ezeros, jūrā) aizliegts ieiet bez pedagoga atļaujas.**
38. Peldēties drīkst ar pedagoga atļauju peldvietās, kas atbilst higiēnas normām un drošības pasākumiem, pie adekvātas ūdens un gaisa temperatūras. Peldēšanas laiku nosaka pedagogs.
39. Peldvietas krastam jābūt lēzenam (vēlams, lai dziļuma kritums uz 4 garuma metriem nepārsniedz 1m).
40. Nedrīkst iet ūdenī. Ja esi sasvīdis, sakarsis, ir jānogaida 20 – 25 minūtes krastā, lai stabilizētos ķermeņa temperatūra.
41. Nedrīkst peldēt pēc ēšanas vai lielas fiziskas slodzes.
42. Nedrīkst peldēt, ja ir lieli viļņi.
43. Aizliegts aizpeldēt aiz peldēties norādītās vietas.
44. Pāriet ūdens krātuvi atļauts tajās vietās, kur ierīkotas gājēju pārejas.
- 45. Ekskursijas vai pārgājiena laikā aizliegta pārvietošanās vai slidināšanās pa aizsalušām ūdenskrātuvēm.**
46. Nedrīkst lēkt no krasta uz ledus, braukt no krasta ar kamanām un slēpēm.
47. Ja ledus ir ielūzis un tu atrodiies āliņģī:
- 47.1. nekādā gadījumā, cenšoties izkļūt no lūzuma, nedrīkst ķerties pie ledus šķautnēm vai sagulties uz tām;
 - 47.2. rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus un jāsauc pēc palīdzības;
 - 47.3. tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malu.
- 48. Ja negadījums noticis ar citu ekskursijas vai pārgājiena dalībnieku, jāsniedz pirmā palīdzība un jāinformē pedagogs.**

VIII. Rīcība ekstremālās situācijās

- 49. Ekstremālās situācijās (ceļu satiksmes negadījums, ugunsgrēks, plūdi, u.c.) saglabāt mieru un necelt paniku, par situāciju tūlīt informēt pedagogu, stingri ievērot pedagoga prasības un norādījumus, nepieciešamības gadījumā zvanīt glābšanas dienestiem: 112.**

IX. Riska faktori

- 50. Psiholoģiskie riska faktori.
- 51. Traumatisma riska faktori.
- 52. Fizikālie riska faktori.
- 53. Ķīmiskie faktori.

X. Noslēguma jautājumi

54. Katrs izglītojamais, izņemot pirmsskolas vecuma izglītojamais, iepazīšanos ar šo Noteikumu saturu un prasībām apliecina ar ierakstu "iepazinos" attiecīgajā veidlapas ailē, norādot datumu un parakstu.
55. Noteikumi stājas spēkā ar 2023. gada 1. septembri.